gemeente tytsjerksteradiel

Riedsútstel

Ried	:	30 juni 2022
Agindapunt	:	15
Status	:	Besluitvormend
Program	:	Programma 2 - Verkeer en vervoer
Eardere behandeling	:	N.v.t.
Portefúljehâlder	:	Mevr. T. Willemsma
Amtner	:	Mevr. E. Postma
Taheakke	:	1. Beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 2. Uitvoeringsprogramma 2022-2026 3. Uitvoeringsprogramma Bijlage 1_lijst vervangingen 4. Beleidsplan 2016-2020 5. Uitvoeringsprogramma 2016-2020
Saak- en stiknûmer	:	Z2022-01864 / S2022-08970

Underwerp
Beleidsplan en uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2022-2026

Wy stelle jo foar te besluten om:
1. Het voorgestelde herziene beleidsplan en uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2022-2026 vast te stellen.
2. De voorziening "onderhoud openbare verlichting" definitief op te heffen.
3. De raad voor te stellen het budget openbare verlichting voor de beleidsperiode 2022-2026 vast te stellen dat zich beweegt van € 313.511 (2022) tot € 376.816 (2026).
4. Een krediet beschikbaar te stellen van € 1.776.610,- voor de investeringen in masten, armaturen en revitalisering van masten waarvan de kapitaallasten zijn verwerkt in de budgetten zoals aangegeven bij beslispunt 3.

Koarte gearfetting
Het vaststellen van een beleidsplan voor openbare verlichting met uitvoeringsprogramma is noodzakelijk om noodzakelijke vervangingsinvesteringen te kunnen doen. Voorgesteld wordt om het beleid uit het beleidsplan 2016-2020 te continueren voor de periode 2022-2026 en aan te passen aan nieuwe ontwikkelingen, zoals de door uw raad vastgestelde kaders binnen de duurzaamheidsagenda...

De ambitie blijft "licht waar het moet, donker waar het kan". De beleidsuitgangspunten, doelstellingen en werkwijzen zijn ongewijzigd. In het kader van duurzaamheid en circulariteit worden lichtmasten die vervangen moeten worden gerevitaliseerd en opnieuw ingezet. Op deze manier wordt het gebruik van nieuwe grondstoffen (staal) aanzienlijk gereduceerd. Door het toepassen van hoogwaardige LED-armaturen zal er meer energie bespaard worden en liggen we op koers om de doelstelling vanuit het SER Energieakkoord te halen.

Foech ried/kolleezje
Het beleidsplan en uitvoeringsprogramma is beleid dat door de gemeenteraad vastgesteld dient te worden.

Het uitvoeren van het beleid en het uitvoeringsprogramma is een bevoegdheid van het college van B&W.

Ynlieding
Het huidige beleid voor de openbare verlichting in Tytsjerksteradiel liep van 2016 tot en met 2020. Voor de periode 2022-2026 is het beleid op hoofdlijnen een voorzetting op het voorgaande beleidsplan. Naast het beleidsplan is voor de periode 2022-2026 een uitvoeringsprogramma gemaakt voor de jaarlijks terugkerende vervangingsinvesteringen.

Histoarje
Het vorige beleidsplan is eind 2015 vastgesteld.

Te berikken effekt
Vanuit de geformuleerde beleidsambitie 'licht waar het moet, donker waar het kan….', kiezen we voor de volgende uitgangspunten en doelstellingen (zie 5.1 beleidsplan):

A. Openbare verlichting levert een bijdrage aan het vergroten van de sociale veiligheid.
B. Openbare verlichting levert een bijdrage aan het vergroten van de verkeersveiligheid
C. Verlichting kan worden ingezet als instrument om de sfeer van de openbare ruimte te bevorderen
D. Mens en natuur worden zoveel mogelijk beschermd tegen lichthinder en lichtvervuiling door openbare verlichting.

Om deze doelstellingen te bereiken gaan we als volgt te werk (zie 5.3 beleidsplan):

1. Bij nieuwe aanleg, reconstructie of vervanging van openbare verlichting wordt de NPR13201 als richtlijn toegepast.
2. Bij nieuwe situaties, vervanging of renovatie worden naast de lichttechnische referentiewaarden ook andere aspecten meegenomen. Denk aan: noodzakelijkheid verlichting, voorkomen lichthinder etc.
3. Het verlichten van de openbare ruimte is maatwerk. Daarom is er altijd de mogelijkheid om de verlichting aan te passen aan de specifieke situatie.
4. Bij nieuwe situaties, reconstructies of herinrichting van straten, etc., wordt er per project een lichtplan opgesteld.
5. Fietsroutes binnen de kom worden alleen verlicht als er sprake is van veelvulidg gebruik en er bovendien geen goed alternatief voor handen is. Onveilige routes, c.q. routes waar sociale controle ontbreekt, worden niet verlicht.
6. Fietsroutes buiten de bebouwde kom worden in principe niet verlicht.
7. Uitgangspunt is dat het buitengebied donker is. Verlichting beperkt zicht tot oriëntatieverlichting en het zichtbaar maken van complexe of gevaarlijke verkeerssituaties. De voor de fauna minst verstorende lichtkleur wordt waar mogelijk toegepast.
8. In en nabij natuurgebieden wordt zo spaarzaam mogelijk met openbare verlichting omgegaan
9. Gedurende de nachtperiode zal de verlichting worden gedimd.

Arguminten
1. Het voorstel past in het ingezet beleid.
De beleidsperiode van het vorige plan geeft aanleiding om het beleid inhoudelijk te wijzigen ten opzichte van het beleidsplan 2016-2020. De later door uw raad vastgestelde kaders uit de Duurzaamheidsagenda 2021 'Duorsum, tegearre, dwaan' zijn in het nieuwe beleidsplan en het uitvoeringsprogramma verwerkt. Het gaat dan om het vervangen van

lichtmasten door gerevitaliseerde masten in plaats van nieuw masten (zie paragraaf 4.1.3 van het beleidsplan) en het standaard duurzame armaturen toepassen (zie paragraaf 4.1.6 van het beleidsplan).

2. Kwaliteit technische installatie
Om de totale technische installatie op lange termijn in goede kwalitatieve staat te houden is het noodzakelijk te investeren en uitvoering te geven aan het uitvoeringsprogramma.

Alternativen
Niet vaststellen van een nieuw beleidsplan en uitvoeringsprogramma met als gevolg dat de kwaliteit van de openbare verlichting achteruit gaat.

Kanttekenings/risiko's
1. Wanneer er geen beleids- en uitvoeringsprogramma vastgesteld wordt kunnen er geen noodzakelijke vervangingsinvesteringen worden uitgevoerd. De kwaliteit van het verlichtingssysteem gaat achteruit met risico's op uitval van verlichting en eventueel schades. Dit gaat ten koste van de veiligheid.
2. Op het moment van schrijven is de wereldmarkt onrustig. Prijzen van grondstoffen zijn omhooggegaan en stijgen nog door. Het is onzeker of dit zo blijft en wat dit op langere termijn voor gevolgen zal hebben voor de inkoop van materialen.

Finânsjes
Uitgangspunt van het beleidsplan openbare verlichting 2016-2020 is dat er jaarlijks een bedrag van €128.000 gedoteerd wordt aan een onderhoudsvoorziening om grote (onderhouds-)werkzaamheden uit te voeren waardoor de jaarlijkse lasten constant blijven. Aangezien het beleidsplan openbare verlichting 2020 eindig was, was er volgens de BBV-regels geen grond meer om een voorziening te vormen. In de jaarrekening 2021 is deze voorziening dan ook vrijgevallen.

Het beleidsplan openbare verlichting 2016-2020 is verwerkt in de huidige meerjarenbegroting 2022. De in de meerjarenbegroting 2022 – 2026 doorgerekende lasten bewegen zich jaarlijks tussen de € 351.000 en de € 412.000.

In het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 is opnieuw naar de noodzaak gekeken voor het vormen van een onderhoudsvoorziening. Aangezien de onderhoudskosten de afgelopen jaren redelijk stabiel zijn gebleven en in het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 geen incidentele grote onderhoudskosten worden verwacht is er op basis van de BBV-regels geen grondslag meer om een voorziening groot onderhoud te vormen. Daarom wordt aan de raad voorgesteld om de voorziening openbare verlichting definitief op te heffen. Door dit besluit wordt het gebruik van deze voorziening onmogelijk gemaakt. Op basis van het huidige beleidsplan voorzien wij geen behoefte van een voorziening waardoor deze opheffing kan volstaan. Mochten in de toekomst eventuele afwijkingen ten opzichte van het beleidsplan ontstaan, dan zullen wij hierover via de gebruikelijke P&C producten over communiceren.

In de onderstaande tabel is de financiële vergelijking tussen de kosten van het beleidsplan openbare verlichting 2016-2020 (in de huidige begroting ingerekend) en de kosten van het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2022-2026.

	2022	2023	2024	2025	2026
Totale lasten beleidsplan 2016-2020	351.230	412.024	410.098	407.683	404.263
Totale lasten beleidsplan 2022-2026	313.115	311.597	334.231	356.143	376.816
Effect op exploitatie	***38.115***	***100.427***	***75.867***	***51.540***	***27.447***

Uit de bovenstaande tabel blijkt dat het beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 uitgevoerd kan worden binnen de reeds in de meerjarenbegroting 2022 beschikbaar gestelde middelen. Het nieuwe beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 zorgt voor een jaarlijks positief effect op de exploitatie ten opzichte van het beleidsplan 2016-2020. De begroting wordt hierop aangepast.

Belangrijk onderdeel van de lasten betreffen de kapitaallasten. Deze bewegen zicht gedurende de periode van het beleidsplan tussen € 101.000 (2023) en € 191.000 (2027). Gedurende de periode van het beleidsplan openbare verlichting 2022-2026 wordt een totaalbedrag van € 1.776.610 aan investeringen geraamd voor investeringen in masten, armaturen en revitalisering van masten.
Voor deze investeringen wordt aan de raad gevraagd in te stemmen met het beschikbaar stellen van dit krediet. De kapitaallasten van dit krediet maken deel uit/zijn verwerkt in de totale lasten van het beleidsplan zoals weergegeven in de bovenstaande tabel.

Een volledig financieel overzicht is opgenomen in paragraaf 6.7 van het beleidsplan.

Ynwenners- en oerheidspartisipaasje
Bij het opstellen van het plan is burgerparticipatie geen onderdeel geweest. Wij zagen hiertoe geen aanleiding omdat er in de achterliggende periode ook weinig verzoeken en beleidsmatige klachten zijn ontvangen.

Kommunikaasje
Wanneer het beleidsplan en uitvoeringsprogramma vastgesteld worden wordt dit gecommuniceerd via de persbesluitenlijst en wordt het beleid gepubliceerd op overheid.nl

Yntegraliteit
De afdeling financieel beleid is betrokken bij het plan. Zij kunnen zich vinden in de vertaling en de weergave van de financiële paragraaf in het stuk.

Gearwurking
Bij het dagelijks beheer en onderhoud wordt samengewerkt met onder andere de gemeente Achtkarspelen. Er is sprake van één onderhoudsbestek voor zowel Tytsjerksteradiel als Achtkarspelen, Dantumadiel en Noard-East Fryslân.

Ferfolchtrajekt
Het beheer en onderhoud van de openbare verlichting vindt doorlopend plaats. Voor de werkzaamheden volgens het uitvoeringsprogramma kan na vaststelling een bestek worden gemaakt en worden aanbesteed. Hierna kunnen de werkzaamheden aan de openbare verlichting starten.

Evaluaasje
Een evaluatie van het beleid vindt plaats in het volgende beleidsplan.

Burgum, 24 mei 2022

Het college van burgemeester en wethouders van Tytsjerksteradiel,

secretaris, burgemeester,

mevr. H.M. van Gils dhr. drs. L.J. Gebben

Riedsbeslút

De raad van de gemeente Tytsjerksteradiel;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders d.d. 24 mei 2022, punt nummer: 15;

Beslút:

1. Het voorgestelde herziene beleidsplan en uitvoeringsprogramma openbare verlichting 2022-2026 vast te stellen.
2. De voorziening "onderhoud openbare verlichting" definitief op te heffen.
3. Het budget openbare verlichting voor de beleidsperiode 2022-2026 vast te stellen dat zich beweegt van € 313.511 (2022) tot € 376.816 (2026).
4. Een krediet beschikbaar te stellen van € 1.776.610,- voor de investeringen in masten, armaturen en revitalisering van masten waarvan de kapitaallasten zijn verwerkt in de budgetten zoals aangegeven bij beslispunt 3.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Tytsjerksteradiel van 30 juni 2022.

De griffier,	De voorzitter,
Mevr. mr. A. Dam	Dhr. drs. L.J. Gebben